

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความปลอดภัยเป็นความต้องการ และความจำเป็นพื้นฐานอย่างแท้จริงของมนุษย์ทุกคน ซึ่งความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินเป็นความจำเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาคุณภาพชีวิต แต่เนื่องจาก ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม โดยเฉพาะการคมนาคม การขนส่ง การอุตสาหกรรม การก่อสร้าง และการเกษตรกรรม โดยนำความเจริญก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการพัฒนา ทำให้สภาพความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของ มนุษย์เปลี่ยนแปลงไป แต่ประชาชนส่วนใหญ่ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่เหล่านี้ ทำให้เกิดผลเสียทางด้านสวัสดิภาพตามมา ก็คือประชาชนต้องประสบอุบัติเหตุ ต่าง ๆ ซึ่งปัญหาเหล่านี้วันจะทวีความรุนแรงขึ้นไม่ว่าจะเป็น อุบัติเหตุทางการจราจร อุบัติเหตุในการทำงาน และอุบัติเหตุในบ้าน หรือแม้แต่อุบัติเหตุในโรงเรียน

อุบัติเหตุ เคยเป็นสาเหตุการตายอันดับหนึ่งของประชากรไทยมาแล้ว จำนวนคนตาย จากอุบัติเหตุ การเป็นพิษและพลวเหตุเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นยังทำให้ผู้ประสบอันตรายได้รับบาดเจ็บ หรือทุพพลภาพ เช่น ในปี พ.ศ. 2526 มีผู้ประสบอุบัติเหตุ เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ทั่วประเทศถึง 1,968,993 ราย (วิจิตร บุญชะโทตระ, 2529) จากรายงานของคณะกรรมการ ป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ พบว่า ประเทศไทยต้องสูญเสียทางเศรษฐกิจ อันเกิดจากอุบัติเหตุถึงปีละ 30,000 ล้านบาทเมื่อพิจารณาถึงกลุ่มประชากรที่ตาย ด้วยอุบัติเหตุในแต่ละปีพบว่า เด็กและ เยาวชนต้องตายด้วยอุบัติเหตุถึงร้อยละ 49.12 ในจำนวนเด็กและเยาวชนที่มีอยู่ร้อยละ 60 ของประชากรทั่วประเทศ (วิจิตร บุญชะโทตระ, 2525) ซึ่งเป็นวัยรุ่นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา ประเทศแต่กลับมตายและพิการตกเป็นภาระของสังคม ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า ความสูญเสียที่เกิด จากอุบัติเหตุจำแนกเป็นความสูญเสียทางร่างกาย ได้แก่ ความตาย บาดเจ็บและทุพพลภาพ

ความสูญเสียทางจิตใจและสังคม ได้แก่ ความเศร้าโศกเสียใจ ความหวาดกลัว เสียขวัญ ฯลฯ และความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชยการทำงาน ค่าทำศพ ซึ่งความสูญเสียเหล่านี้ มีผลต่อความเจริญของสังคม และประเทศชาติเป็นอย่างมาก

การศึกษาสาเหตุของอุบัติเหตุทางระบาดวิทยา แบ่งสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุออกเป็น 2 ประเภท คือ สาเหตุเกิดจากคน และสาเหตุเกิดจากสภาพแวดล้อม ซึ่งคนเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด (พีชรา กาญจนารัตน์, 2527) และปัจจัยที่ทำให้คนก่อให้เกิดอุบัติเหตุมีดังนี้ คือ การขาดความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติและนิสัยไม่เหมาะสม มีพฤติกรรมไม่ปลอดภัย ขาดทักษะและอาจเนื่องจากความบกพร่องทางร่างกาย สาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย เช่น ฝนตก ถนนลื่น อากาศร้อน แสงสว่างไม่เพียงพอ ตลอดจนเครื่องมือ เครื่องจักรกลที่มีประสิทธิภาพสูง แต่ขาดเครื่องป้องกันอุบัติเหตุ ก็ย่อมเป็นอันตรายต่อผู้ใช้ได้มากเช่นกัน

การป้องกันอุบัติเหตุจะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการปลูกฝังสวัสดิคินิสัย ให้แก่เด็กและเยาวชนตลอดจนประชาชนทั่วไปแล้ว ภาครัฐบาลและภาคเอกชนควรร่วมมือและหาหลักการป้องกันอุบัติเหตุ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พุทธศักราช 2530 - 2534 ได้เน้นถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย โดยมีองค์ประกอบที่เรียกว่า ความจำเป็นพื้นฐานซึ่งมีเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอยู่ด้วย ในแผนงานดังกล่าว ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์เฉพาะในเรื่องความปลอดภัยไว้ว่า "เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเน้นการป้องกันอาชญากรรม และการป้องกันอุบัติเหตุ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรม" มีเป้าหมายในการลดอัตราการตายและบาดเจ็บ เนื่องจากอุบัติเหตุในการจราจรทางบก ทางน้ำ และอุบัติเหตุในสถานประกอบการ ในสาธารณสุขสถาน และการทำงานจนไม่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยมีมาตรการสำคัญ คือ ให้ความสนับสนุนการศึกษาแก่ประชาชน ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ให้มีความรู้เรื่องอุบัติเหตุ และให้เกิดจิตสำนึกของความปลอดภัย สามารถป้องกันตนเองและช่วยเหลือผู้อื่นได้ ทั้งนี้ควรกระตุ้นให้ส่วนราชการต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2529)

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พุทธศักราช 2535 - 2539 ได้เน้นแผนการพัฒนาสาธารณสุขในด้านการแพทย์และสาธารณสุขเกี่ยวกับอุบัติเหตุ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประสานงาน และดำเนินการด้านการแพทย์และสาธารณสุข ในการควบคุมป้องกันอุบัติภัย ที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บและความพิการ ให้ลดลงอย่างน้อยร้อยละ 10 โดยเฉพาะการเกิดอุบัติเหตุซึ่งมีอิทธิพลมาจากพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม การดำเนินงานมุ่งเน้นการประสานงาน การส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัย ทั้งในโรงเรียนและชุมชน อีกทั้งให้การติดตามและ ประเมินผลเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมอุบัติเหตุ และกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีในการควบคุม และป้องกันอุบัติเหตุ โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2535)

การป้องกันอุบัติเหตุจะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพก็โดยการปลูกฝังจิตสำนึกในความปลอดภัย และสวัสดิคินิสัยให้แก่เด็กและเยาวชน โรงเรียนเป็นสถาบันที่มีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างยิ่ง โดยให้การฝึกฝนอบรมเพื่อให้มีความปลอดภัยในข้อคิดและทรัพย์สิน รองลงมาจากบ้านเด็ก และเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนมักจะประสบอุบัติเหตุได้ง่าย เพราะอายุน้อยและเป็นวัยที่ซุกซนชอบ ผจญภัย ขาดความละเอียดรอบคอบเท่าที่ควร และเนื่องจากเด็กจะอยู่ในโรงเรียนวันหนึ่งประมาณ 6-7 ชั่วโมง ดังนั้นจะพบว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับเด็กในวัยเรียนนี้จะเกิดขึ้นมากในโรงเรียน (พิชรา กาญจนารัตน์, 2522) สำหรับชนิดของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับเด็กในวัยเรียนนั้น ได้มีผู้ ทำการศึกษาหลายราย ผลการวิจัยสอดคล้องกันคือ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียนส่วนมาก คือ การหกล้ม รองลงมาได้แก่ ถูกของมีคมบาด วิ่งชนกัน เศษสิ่งของตกจากที่สูง ถูกของหนีบ ถูกขว้างปาด้วยวัตถุ ถูกน้ำร้อนลวก และสิ่งแปลกปลอมเข้าตา (นิภา มนูญิจ และคณะ 2526, พิชิตน์ ชูวรเวช และนพมาศ ชูวรเวช, 2523) อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน เกิดขึ้นได้ทั้ง ในขณะที่เรียนและในขณะที่เดินทาง ประกอบกิจกรรมอื่น ๆ อันเนื่องมาจากพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง ประกอบกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถปรับปรุงแก้ไขและป้องกันได้ ถ้าได้ปลูกฝังสวัสดิคินิสัยให้แก่เด็กนักเรียนตั้งแต่เด็กให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ดีต่อการ ป้องกันอุบัติเหตุ มีพฤติกรรมหรือการปฏิบัติที่ปลอดภัย ซึ่งเป็นหน้าที่ที่โรงเรียนจะต้องตระหนัก และพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและถูกต้อง สามารถตอบสนองและแก้ปัญหา อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ให้เด็กนักเรียนได้รับความปลอดภัย ขณะที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของโรงเรียน

สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและใช้เป็นตัวอย่างในการมีสวัสดินิสัยให้สามารถ
ดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย

การที่จะสร้างความปลอดภัย หรือสวัสดิศึกษาให้นักเรียน เพื่อมิให้ประสบอุบัติเหตุ
หรือเสี่ยงภัยต่ออันตรายต่าง ๆ ในโรงเรียน ควรมีมาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุ หรือการจัด
ดำเนินงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียน ดังต่อไปนี้ (สุชาติ โสสมประยูร, 2525)

1. จัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งใน และนอกห้องเรียนให้ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ เช่น
จัดสิ่งแวดล้อม และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ภายในห้องเรียน โรงอาหารห้องพยาบาล
ห้องประชุม ห้องวิทยาศาสตร์ สนามเด็กเล่น สนามกีฬาและอื่น ๆ ให้ปลอดภัย ไม่ล่อแหลมต่อ
อันตราย

2. จัดบริการความปลอดภัย

2.1 ดูแลความปลอดภัยในการเรียนและการเล่น รวมทั้งตรวจสอบความสึกหรอ
และแก้ไขความชำรุด ทดุดโทรมของสิ่งต่าง ๆ อันอาจเกิดอันตรายขึ้นได้

2.2 ติดป้ายประกาศเตือนให้ปฏิบัติหรือให้ระวังไม่ให้เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม
ที่ล่อแหลมต่ออันตรายต่าง ๆ ไว้ เพื่อเตือนใจนักเรียนอยู่เสมอ

2.3 จัดหาอุปกรณ์หรือเครื่องมือ เครื่องใช้ ในการป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุ
หรือภัยอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น มีเครื่องมือดับเพลิงเตรียมพร้อมอยู่เสมอ รวมทั้ง
วางแผนป้องกันไว้ล่วงหน้าด้วย โดยศึกษาจากบันทึกประจำวันของครูแและสถิติอุบัติเหตุของ
โรงเรียน

2.4 ตรวจตราสอดส่องไม่ให้นักเรียนนำวัตถุ หรือสิ่งของที่อาจเกิดภัย หรือ
อันตรายเข้ามาในโรงเรียน เช่น วัตถุระเบิด อาวุธ ของมีคม เครื่องประดับหรือของมีค่า

2.5 จัดบริการช่วยเหลือ และให้การปฐมพยาบาล เมื่อเวลาเกิดอุบัติเหตุ

3. จัดสอนสวัสดิศึกษา โดยมุ่งสร้างให้นักเรียนมีสวัสดิศึกษาและสวัสดิปฏิบัติที่ดีใน
การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน ดังนี้

3.1 สอนสวัสดิศึกษาในวิชาสหศึกษาและวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 แทรกสวัสดิศึกษาเข้าในกิจกรรมเสริมหลักสูตรทุกประเภท

3.3 จัดกิจกรรมพิเศษสำหรับสวัสดิศึกษาโดยเฉพาะ เช่น จัดนิทรรศการ

จัดได้ว่าที่ จัดอภิปราย จัดประกวดคำขวัญ จัดตั้งชุมนุมสวัสดิศึกษา และจัดโครงการรณรงค์ เพื่อความปลอดภัย

โรงเรียนประถมศึกษาจึงเป็นสถานศึกษาที่จะพัฒนาจิตสำนึกด้านความปลอดภัย และ สวัสดิคินิสัยที่สำคัญ ในปีการศึกษา 2533 - 2534 โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในเขต การศึกษา 8 ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน ได้เปิดทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อสนองนโยบาย ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้โรงเรียนที่มีความพร้อมเปิดขยาย โอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่อยู่ในเขตการศึกษา 8 ได้เปิดขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปี 2533- 2534 มีจำนวน 151 โรงเรียน จำนวนห้องเรียน 172 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 4,858 คน จะเห็นได้ว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษา นอกจากจะสอนและรับฝึกสอนนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 แล้ว ยังจะต้องสอนและรับฝึกสอน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 2 เพิ่มขึ้น จากรายงาน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การเกิดอุบัติเหตุในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่านักเรียนได้รับ อุบัติเหตุมากที่สุดถึงร้อยละ 49.12 (วิจิตร บุญชะโหดระ, 2525) โดยเฉพาะใน ปี 2532 นักเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศได้รับอุบัติเหตุมากที่สุดถึง 23,797 ราย ระดับ มัธยมศึกษาได้รับอุบัติเหตุ 7,000 ราย ในภาคเหนือนักเรียนประถมศึกษาได้รับอุบัติเหตุมาก รองจากภาคกลางถึง 9,728 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.55 (สำนักงานคณะกรรมการการ ป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ, 2532)

จากสถิติการเกิดอุบัติเหตุของนักเรียนในเขตภาคเหนือดังกล่าวนี้บ่งชี้ได้ว่าเด็กนักเรียน ในระดับประถมศึกษาได้รับอุบัติเหตุมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศ ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักในเรื่อง ของความปลอดภัยสำหรับนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง จึงมีความสนใจและต้องการที่จะศึกษาถึงสภาพ ปัจจุบัน และปัญหาของการจัดดำเนินการงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางสนับสนุนในการบริหารงานและ การจัดดำเนินการงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ จึงได้ทำการสำรวจตัวอย่างของโรงเรียน

ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ทำการเปิดในปีการศึกษา 2533-2534 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบข้อมูลเบื้องต้นของการจัดดำเนินการงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียน ว่ามีการจัดดำเนินการงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียนหรือไม่ และจัดในลักษณะใด โดยใช้แบบสอบถาม สุ่มตัวอย่างโรงเรียน จำนวน 30 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 27 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.00 พบว่าทุกโรงเรียนมีการจัดดำเนินการงานสวัสดิศึกษา โดยจัดในรูปของการดำเนินการ ค่าใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 62.96 และจัดในรูปของโครงการ คิดเป็นร้อยละ 27.04

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดดำเนินการงานสวัสดิศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบงานสวัสดิศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 8

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ การรับรู้ของผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียน
ตัวแปรตาม คือ สภาพ และปัญหาในการจัดดำเนินการงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะสภาพปัจจุบัน และปัญหาในการจัดดำเนินการงานสวัสดิศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบงานสวัสดิศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8 เท่านั้น ซึ่งครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ให้ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย
- 1.2 การจัดบริการสวัสดิศึกษาในโรงเรียน

1.3 การจัดการเรียนการสอนสวัสดิศึกษาในโรงเรียน

1.4 การจัดดำเนินงานโดยทั่วไปในโรงเรียน

2. การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ในปีการศึกษา 2533-2534 ที่อยู่ในเขตการศึกษา 8 ประกอบด้วยพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน เท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยถือว่าผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียนและโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตอบแบบสอบถามของผู้วิจัยทำขึ้น ให้คำตอบที่เชื่อถือได้ และตรงตามความเป็นจริง

2. การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่คำนึงถึง ขนาดของโรงเรียน ระยะเวลาในการจัดดำเนินงานที่ผ่านมาและการจัดดำเนินงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียนในรูปของโครงการ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สภาพปัจจุบัน หมายถึงสภาวะที่เป็นจริงของโรงเรียนในการจัดดำเนินงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียน

ปัญหา หมายถึง ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดดำเนินงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียน

การจัดดำเนินงานสวัสดิศึกษาในโรงเรียน หมายถึงการจัดดำเนินงานที่มุ่งให้ทุกคนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนประถมศึกษา มีความปลอดภัย แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย
2. การบริการสวัสดิศึกษาในโรงเรียน

3. การจัดการเรียนการสอนส่วสดีศึกษาในโรงเรียน

4. การจัดดำเนินงานโดยทั่วไปในโรงเรียน

การรับรู้ หมายถึง สิ่งที่แสดงความรู้สึกและยอมรับในสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดดำเนินงานส่วสดีศึกษาในโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8

ครูผู้รับผิดชอบงานส่วสดีศึกษา หมายถึง ครูประจำการที่สอน และรับผิดชอบงานส่วสดีศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8

โรงเรียนระดับประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่ทำการเปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8

โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนระดับประถมศึกษาที่ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8 ที่ทำการเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมปีที่ 1-2 ในปีการศึกษา 2533-2534

เขตการศึกษา 8 หมายถึง การแบ่งเขตการศึกษา ตามลักษณะภูมิประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน และแม่ฮ่องสอน